

Udhëzime të rëndësishme

Për shkak të një lexueshmerie më të mirë do të hiqet dorë nga përdorimi i emërtimeve të gjinisë femërore dhe mashkullore. Në rast se do të përdoren emërtime të gjinisë asnjane ose mashkullore, me këto do të nënkuptohen gjithashtu dhe personat femerore dhe mashkullorë.

Ju mund të paraqisni kërkesën pranë gjykatës për të ftuar dëshmitarë apo ekspertë të tjerë, ose për kryerjen e mbledhjes së provave të tjera duke dhënë fakte lidhur me eshtjen gjyqësore. Përpos kësaj ju mund të sillni në seancën gjyqësore dëshmitarë dhe ekspertë, në rast se dëshironi deponimin e tyre; por në lidhje me këtë ju duhet të jepni **menjëherë** pranë gjykatës emrat dhe adresat e tyre.

Si pasojë e kontroleve për arsye sigurimi, mund të ketë vonesa gjatë hyrjes në institucionin e gjykatës. Naj ju lutemi mbajeni parasysh këtë gjatë udhëtimit tuaj.

Mjediset e brendshme në gjykata nuk janë të gjitha pa barrierë. Nëse ju keni nevojë demosdoshmerisht për një akses hyrjeje pa barrierë informohuni ju lutem paraprakisht pranë gjykatës mbi mundësitë lokale të aksesit hyrës.

Nëse për shkak të mungesës së mjeteve financiare nuk keni mundësi të paguani shpenzimet e udhëtimit, me parashtrimin e kërkesës suaj, juve do të miratohen shpenzimet e demosdoshme të udhëtimit. Gjithashtu ju duhet të bashkangjisni kërkesës edhe një vërtetim, i cili vërtetohet kushtet tuaja ekonomike (p.sh. një vërtetim të ardhurash, vërtetim pensioni - ose të përfitimit të përkrahjes sociale, vërtetim për asistencën e papunësisë) si dhe të deklaroni, se sa persona janë të varur nga të ardhurat tuaja financiare.

Sie rregull do të vihen në dispozicion mjete në formën e biletave të udhëtimit të klasit të dytë të qarkullimit publik të udhëtarëve. Një pagesë merret në konsideratë vetëm në raste shumë të veçanta.

Kërkesën për miratimin e shpenzimeve të udhëtimit ju mund të paraqisni pranë gjykatës së shënuar në fillim të letrës, në raste urgjente gjithashtu dhe pranë gjykatës përkatëse të vendit ku banoni. Ju lutemi parashtronjini lutjen tuaj menjëherë, pasi të keni marrë këtë ftesë.

Udhëzime për të plagosur dhe/ose paditës dytësorë:

1. Pas parashtrimit të një kërkesë, të plagosurit njoftohen - përderisa u takon atyre - për pezullimin e procedurës, për vendin dhe kohën e seancës kryesore si dhe për akuzimet e ngritura kundër të pandehurit si dhe për rezultatin e procedurës gjyqësore. Në veçanti të plagosur mund të parashtronjini një kërkesë, që të njoftohen, nëse të dënuarit i është dhënë urdhri, të mos kërkojë kontakt me të plagosurin ose të mos të ketë hyrje-dalje me të plagosurin. Nëse i plagosuri nuk zoton gjuhën gjermane, ai mund të njoftohet, pas parashtrimit të një kërkesë, për vendin dhe kohën e seancës kryesore në një gjuhë të kuptueshme për atë.

Veç kësaj, pas parashtrimit të një kërkesë, i plagosuri njoftohet, nëse kundër të akuzuarit ose të dënuarit janë urdhëruar ose përfunduar masa me heqje lirie ose nëse atij, për herë të parë respektivisht sërish, i jepen lehtësime në ekzekutimin e dënimit ose pushime, në qoftë se paraqitet një interes i përligjur dhe nëse atij nuk i rri përkundër ndonjë interes i të prekurit, i cili duhet mbrojtur (neni 406d Kodi i Procedurës Penale (StPO)). Në raste të veçanta të përcaktuara me ligj, nuk ka nevojë për paraqitjen e një

interesi të përligjur. Veç kësaj, pas parashtrimit të një kërkesë, i plagosuri njoftohet edhe, nëse i akuzuari ose i dënuari i është shmangur një mase me heqje lirie përmes arratisjes dhe ç'farë masash për mbrojtjen e të plagosurit eventualisht janë marrë nga kjo arsye.

Ju lutemi vini re, që njoftimet edhe të mund të mos përcillen, nëse nuk janë të mundshme nën adresën e deklaruar.

Nëse i plagosuri ka zgjedhur një avokat në mbështetjen e tij, nëse një i tillë i është bashkëngjitur atij me urdhër ose nëse i plagosuri përfaqësohet nga një avokat, njoftimet i dërgohen këtij.

2. Nëse ekziston një interes i përligjur, i plagosuri ka të drejtë të kërkojë nëpërmjet një avokati këqyrjen e dosjeve ose kopje të veçanta nga dosjet si dhe të këqyrë prova fizike të ruajtura zyrtarisht, përderisa atij nuk i rrinë përkundër interesa mbizotëruese të të akuzuarit ose të personave të tjerë, të cilët duhen mbrojtur (neni 406e StPO (Kodi i Procedurës Penale i Gjermanisë)).
3. I plagosuri ka të drejtë, që me shpenzimet e veta të shfrytëzojë ndihmën e një avokati mbështetës, i cili është i pranishëm gjatë marrjes në pyetje dhe i cili mund të ushtrojë të drejta të veçanta për të plagosurin.

Gjithashtu, pas parashtrimit të një kërkesë të tij, gjatë marrjes në pyetje të të plagosurit si dëshmitar mund të jetë i pranishëm një person, në të cilin ai ka besim, vetëm atëherë jo, nëse nëpërmjet kësaj synimi i shqyrtimit do të rrezikohej (neni 406f StPO (Kodi i Procedurës Penale i Gjermanisë)).

4. Sipas nenit 395 StPO (Kodi i Procedurës Penale i Gjermanisë), persona me të drejtën e bashkimit me anë të një padie dytësore mund ta shfrytëzojnë ndihmën e një avokati si mbështetës ose mund të përfaqësohen nga një i tillë, edhe para ngritjes së akuzës publike dhe pa deklarimin e një bashkimi. Ata kanë të drejtën e të qenit të pranishëm në seancën kryesore, edhe nëse të merren në pyetje së dëshmitarë. Edhe avokati i personit me të drejtën e padisë dytësore ka të drejtën e të qenit i pranishëm në seancën kryesore.

5. **Të drejtat e të plagosurit jashtë procedurës penale (neni 406j StPO (Kodi i Procedurës Penale i Gjermanisë)):**

a) Në rastin e një pretendimi pasuror-juridik, i cili ka lindur nga vepra penale, i plagosuri, sipas neneve 403 - 406c StPO (Kodi i Procedurës Penale i Gjermanisë) dhe nenit 81 Ligji Gjyqësor i Gjermanisë i Adoleshentëve (JGG), mund ta parashtojë atë kundër personit të akuzuar brenda procedurës penale, nëse ai i takon përgjegjësisë së gjykatave të rregullta dhe nëse akoma nuk është parashtruar pranë juridiksionit civil. Kërkesa përkatëse mund të parashtrohet me shkrim ose gojarisht për protokollimin e një nëpunësi protokollues, brenda seancës kryesore edhe gojarisht deri në fillimin e fjalëve të fundit. Ajo duhet të emërtojë arsyen dhe objektin e pretendimit dhe duhet të përmbajë mjetet provuese. Pas parashtrimit të një kërkesë, të plagosurit mund t'i miratohet ndihma e shpenzimeve procedurale për angazhimin e një avokati mbështetës.

b) Veç kësaj, sipas përcaktimit

- të Ligjit të Mbrojtjes ndaj Dhunës (Gewaltschutzgesetz), i plagosuri mund të kërkojë lëshimin e urdhërimeve kundër të akuzuarit,
- të Ligjit të Dëmshpërblimit të Viktimave (Opferentschädigungsgesetz), i plagosuri mund të parashtojë një pretendim për mbajtje financiare dhe
- të Udhëzimeve Administrative Federale ose të Landeve, i plagosuri eventualisht mund të parashtojë pretendime dëmshpërblimi.

- c) I plagosuri gjithashtu mund të marrë mbështetje dhe ndihmë nga institucione të ndihmës së viktimave, si për shembull
- në formë të një këshillimi,
  - përmes vënies në dispozicion ose mundësimit të një vendstrehimi në një institucion mbrojtës ose
  - përmes mundësimit të ofertave terapeutike, si për shembull të ndihmës mjekësore ose psikologjike ose të ofertave të tjera mbështetëse të disponueshme në fushën psiko-sociale.

6. **Të drejtat e të plagosurit brenda procedurës penale (neni 406i StPO (Kodi i Procedurës Penale i Gjermanisë)):**

- a) Nën kushtet e neneve 395, 396 StPO (Kodi i Procedurës Penale i Gjermanisë) ose të nenit 80 par. 3 JGG (Ligji Gjyqësor i Gjermanisë i Adoleshentëve), i plagosuri mund të bashkohet me akuzën publike si paditës dytësor dhe në këtë,
- sipas nenit 397a StPO (Kodi i Procedurës Penale i Gjermanisë), ai mund të kërkojë bashkëngjitjen e urdhëruar të një avokati si mbështetje ose ndihmën e shpenzimeve procedurale për angazhimin e të njëjtit dhe,
  - sipas përcaktimit të nenit 397 par. 3 StPO (Kodi i Procedurës Penale i Gjermanisë) dhe të neneve 185 dhe 187 GVG (Ligji i Kushtetutës Gjyqësore i Gjermanisë), ai mund të parashtrojë një pretendim për përkthim me gojë dhe me shkrim brenda procedurës penale.
- b) Veç kësaj,
- i plagosuri mund të parashtrojë brenda procedurës penale një pretendim pasuror-ligjor i lindur nga vepra penale sipas përcaktimit të neneve 403 deri 406c StPO (Kodi i Procedurës Penale i Gjermanisë) dhe të nenit 81 JGG (Ligji Gjyqësor i Gjermanisë i Adoleshentëve),
  - përderisa ai merret në pyetje si dëshmitar nga prokuroria ose nga gjykata, i plagosuri mund të parashtrojë një pretendim për shpërblim sipas përcaktimit të Ligjit të Pagesave dhe të Shpërblimeve Juridike (Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz),
  - sipas përcaktimit të nenit 155a StPO (Kodi i Procedurës Penale i Gjermanisë), i plagosuri mund të arrijë një dëmshpërblim në kuadër të një kompensimi mes aktorit dhe viktimës si dhe,
  - sipas përcaktimit të nenit 158 StPO (Kodi i Procedurës Penale i Gjermanisë), i plagosuri mund të bëjë kallëzimin penal të një veprë penale ose mund të parashtrojë një kërkesë për ndjekje penale.

Paditës dytësorë tashme të aprovuar, nën kushtet e nenit 397a StPO (Kodi i Procedurës Penale i Gjermanisë), mund të kërkojnë bashkëngjitjen e urdhëruar të një avokati për padinë dytësore.

Të plagosur kanë mundësinë të marrin mbështetje dhe ndihmë gjithashtu përmes një institucioni të ndihmës së viktimave. Atje ata marrin gjithashtu informacione rreth shoqërimit psiko-social gjatë procesit.

7. Në Landin e Saksonisë së Ulët, viktimat të veprave penale ndër të tjerët kanë në dispozicion zyrat e ndihmës së viktimave të fondacionit Ndihma e Viktimave e Saksonisë së Ulët (Opferhilfe Niedersachsen).

Zyrat e ndihmës së viktimave konkretisht ofrojnë këto shërbime mbështetëse: Përkujdesjen psiko-sociale dhe këshillimin, gjetjen e ofertave të mëtejshme të ndihmës

dhe të këshillimit, shoqërimin në takimet e caktuara pranë gjykatës, pranë zyrave shtetërore, pranë avokatit dhe pranë mjekëve, si dhe mbështetjen në parashtrimin e kërkesave. Veç kësaj, viktima marrin informacione rreth ndihmave dhe pretendimeve financiare.

Zyrat e ndihmës së viktimave i gjeni në këto qytete:

Aurich, Braunschweig, Bückeburg, Göttingen, Hannover, Hildesheim, Lüneburg, Oldenburg, Osnabrück, Stade dhe Verden. Zyrën në afërsinë tuaj me adresën, me personin kontaktues dhe me oraret e gjeni nën faqen e internetit www.opferhilfe.niedersachsen.de.

Fondacioni Ndhimja e Viktimave e Saksonisë së Ulët (Opferhilfe Niedersachsen) ka një bashkëpunim të ngushtë me Zyrën e Landit të Saksonisë së Ulët të shoqatës WEISSER RING e.V. (Unaza e Bardhe, shoqatë e regjistruar) (www.weisser-ring.de). Veç kësaj ka shumë institucione të tjera të ndihmës së viktimave, të cilat ushtrojnë aktivitetin e tyre në nivelin rajonal.

8. Informacione të mëtejshme gjinden gjithashtu në një broshurë të veçantë të Ministrisë Federale të Drejtësisë (Opferfibel (Abetarja e Viktimave)), të cilën mund ta shkarkoni nga interneti nën faqen <http://www.bmju.de/opferschutz>.
9. Për gjithë procedurën penale mund të shfrytëzohet angazhimi falas i një përkthyesë ose i një përkthyesi, nëse i plagosuri nuk zotën gjuhën gjermane ose nëse ai është me aftësi të kufizuara në dëgjim ose në të folurit. Veç kësaj mund të kërkohet përkthimi me shkrim i urdhërimeve të masave me heqje lirie si dhe i aktakuzave, i urdhrave për dënimin penal dhe i aktvendimeve jo të formës së prerë.